



1.(C) Током њиховог првог сусрета 2. Фебруара министар иностраних послова Јерemiћ је потврдио скорашње изјаве председника Тадића да ће 2010. година бити „година решења“ за западни Балкан. Ипак, када је наведен да говори о детаљима „решења“ се чине везаним за очекивање да ће остале стране у великом мери прићи српским позицијама пре него за било какво значајано померање позиција Србије:

Косово – Захтеваће солуцију која је мање „понижавајућа за Србију“, укључујући и континуирано инсистирање да Косово у међународним форумима учествује само са представником УН.

Хрватска – Сложио се да избор долазећег председника Јосиповића представља ову прилику да се поради на тешким питањима, али са очекивањем да би Хрватска требало да призна етничко чишћење у Крајини („како другачије објаснити егзодус 250000 Срба?)

Црна Гора – „Наша права браћа, али Срби су озбиљно дискриминисани при запошљавању у држави и ми то нећемо прихватити.“

2.(C) Јерemiћ је био најпродуктивнији када је говорио о Босни-Херцеговини, рекавши да је долазећа резолуција о Сребреници „стратешка“ у својем експлицитном признању суверенитета (Босне-Херцеговине) и територијалног интегритета у целости (укључујући Републику Српску)

ЕУ – Наш приоритет

3.(C) У форми која одступа од традиције и протокола министар иностраних послова

Пише: Викиликс
петак, 13 мај 2011 13:03

угостио је при првом сусрету амбасадора на веома видљивом ручку у ресторану „Мадера“ у центру Београда. (Током следећег сусрета, министар одбране Шутановац – који је „случајно“ присуствовао ручку у исто време – напоменуо је да је то био први пут да је он видео Јеремића у „Мадери“.)

Уздижући успех (остварен, прим. прев) 2009 године Јеремић је метафорички рекао „Ми се успињемо на АТР (скала успеха професионалних тенисера, прим. прев.) листи и нећемо дозволити да наш рејтинг падне у 2010.“ Јасно преузимајући заслуге за визну либерализацију, прелазни трговински споразум и предају кандидатуре, Јеремић је приговарао што би разматрање кандидатуре Србије могло да буде одложено до јуна. „Март би био бољи“ рекао је, напоменувши да би Европски савет (EU Council) у било које време могао да одлучи да делује по српској апликацији. У одговор на амбасадорово коментар да би следећи извештај главног тужиоца Сержа Брамерца о сарадњи Србије са међународним трибуналом за ратне злочине вероватно могао да буде важан при процени следећих корака Јеремић је запитао какав је додатни потребан ЕУ који би демонстрирао да Србија чини све што је могуће да ухвати бегунца (од оптужбе за ратне злочине, прим. прев.) Ратка Младића. Амбасадор је напоменуо да је хватање Младића остао најважнији циљ. Јеремић је окарактерисао недавно путовање у Брисел где се сусрео са европским високим представником за инострану политику Ештон као „успешну“ и рекао да му је задовољан њеним интересом за западни Балкан, а нарочито за Босну-Херцеговину, надајући се у исто време да ће било која посета Ештон региону укључити и заустављање у Београду.

Конгрес САД је такође приоритет



4.(C) Јеремић је потврдио да планира да путује у САД 24-25 фебруара и рекао да ће бити усмерен ка одржавању контакта са српским кокусом у Конгресу. Рекавши да му за Конгрес није потребна подршка Стејт департмента, затражио је помоћ у организовању сусрета са Националним саветом за безбедност и помоћником секретара за Европу Гордоном. Такође је рекао да се нада да би могао да одржи предавање било на Универзитету Џорџ Вашингтон или Универзитету Џорџтаун. У одговор на амбасадоров преглед (организације посете, прим. прев.) долазећих делегата Конгреса

Војновића/Шахина и Помероја Београду средином фебруара Јеремић је рекао да поздравља сваку конгресну посету Србији те да ће да учини све што је у његовој моћи да се са свима сусретне. Јеремић је рекао да се нада да ће се званичне посете између Србије и САД наставити „на високим нивоима и више учестано.“ Гворећи у вези са потпредседниковом (Бајденовом, прим. прев.) поруком да се „слажемо да се не слажемо о Косову“ Јеремић је рекао да се унапред радује побољшању билатералних односа у свим осталим областима.

Регионални односи

5. (С) Јеремић се сложио са амбасадоровом изјавом да је Србија кључ за одржање Балкана стабилним и демократским и оценио да је реакција Србије на унилатералну декларацију о независности Косова у 2008 прекретница у историји Балкана. „600 година је одговор на такве акте био рат. Ово је први пут да је чинилац у региону одговорио правним и дипломатским средствима, а не војскама.“ (Коментар: Српски саговорници су изгледа глуви за ефекат којег такви коментари имају у западњачким ушима и још увек инсистирају да би требало да буду награђени због тога што нису посегли за насиљем.)

6.(С) Амбасадор је пренео тачке садржане у (референтном телеграму, *reftel demarche*) демаршу наглашавајући противљење САД било каквим плановима Србије да поднесе резолуцију Генералној скупштини Уједињених народа која би могла да позове на поновно отварање преговора о статусу Косова након саветодавног мишљења Међународног суда правде (које ће бити саопштено, прим. прев.) касније ове године. Позвала је Србију да ради на решавању важних практичних питања на Косову и да почне да размишља о конструктивним корацима за време након (одлуке, прим. прев.) Међународног суда правде, онима који неће водити ка нестабилности у региону. Без улажења у детаље Јеремић је инсистирао да ће Србија деловати одговорно, потпуно свесна сцојих регионалних одговорности, али приговарајући да је садашња ситуација „понижавајућа за Србију“.

7. (С) Истовремено, Јеремић је нагласио жељу Председника да тражи позитивна решења за важна питања у 2010. години и рекао да Србија намерава да буде од веће помоћи, на пример, у довођењу представника Косова за (исти, прим. прев.) сто у међународним форумима те у односу према царинским и судским питањима на Косову. Његова солуција за учешће Косова у међународним форумима је једноставна, рекао је: биће потребно присуство представника УН да промрмља (у оригиналу, *to utter*) неку кратку уводну реченицу. Осим тога Јеремић каже да би Србија могла да прихвати једноставне табеле са именима, са именом и презименом, али без ознаке државе. Јеремић није понудио

Пише: Викиликс
петак, 13 мај 2011 13:03

детаље о томе како он види процедуру сарадње у области царина и правде рекавши да су та питања у домену сазнања косовског министарства.



8. (С) Јеремић је рекао да је у овом тренутку он више забринут за развој догађаја током периода претходећег одлуци Међународног суда правде наводећи скорашње проблеме повезане са посетама званичника Србије Косову, укључујући министра за питање Косова Богдановића. Богдановић, инсистирао је, јесте становник северног Косова који има свако „право“ да путује својој кући. Такође је рекао да би било веома несрећно да косовски званичници изабере да не омогуће постављање новог патријарха 25. априла у Пећкој патријаршији. Амбасадор је нагласио значај (тога, прим. прев.) да се обезбеди да све посете српских званичника Косову буду унапред најављене кроз успостављене процедуре, истовремено уверавајући Јеремића да ми охрабрујемо косовске званичнике да такве посете омогуће када год је то могуће. Дао је Јеремићу уверавања да смо већ у контакту са нашом мисијом у Приштини поводом постављања патријарха као и у погледу планиране посете градоначелника Београда Драгана Ђиласа манастиру Дечани 6-7 фебруара. Јеремић је такође приговарао због у јавност процурелог „Фејтовог плана“ за интеграцију северног Косова, оцењујући да би то могло да „изазове катастрофу.“ Нова реалност не може се направити на Северу, рекао је. „Ми ћемо се лепо понашати“ рекао је Јеремић „али ви и ЕУ треба да признате да је Косово за нас посебно место.“

9.(С) Одговарајући на амбасадорову препоруку да се са Хрватском обнови дијалог о значајним питањима Јеремић је поздравио скорашњи избор хрватског председника Јосиповића коментаришући да Јосиповић и председник Тадић већ јесу у добрим односима. „У сваком случају, свако је бољи од (садашњег хрватског председника) Месића.“ Јеремић се сложио да су побољшани хрватско-српски односи такође кључ за приступ стабилности у Босни и Херцеговини. Рекао је да ће питање српских избеглица наставити да окужује билатералне односе са Хрватском, али је признао да постоји потенцијал за напредак на низу питања на техничком нивоу, поздравио подршку САД, укључујући и посету заменика асистента секретара Робинсона (PRM DAS Robinson) током марта. И даље међутим инсистира да „Србија није једина одговорна за 1990. године“ додајући „Како можете да опишете егзодус 250000 Срба из Хрватске осим као етничко чишћење?“

Пише: Викиликс
петак, 13 мај 2011 13:03

10.(С) Јеремић је описао Црну Гору као Србији најближег комшију и рекао са Срби Црногорце сматрају браћом. Одбацио је скорашње успостављање дипломатских односа Црне Горе са Косовом као несрећно, али мање забрињавајуће од тога како Црна Гора третира своју мањинску српску популацију. „Срби чине 35% популације Црне Горе где држава и даље највећи послодавац; ипак само 6% упослених у држави су Срби; то је неприхватљиво.“ Јеремић је такође навео невоље Црне Горе са организованим криминалом као опасност за стабилност Србије.

Резолуција о Сребреници



11.(С) Одговарајући на амбасадорово високо мишљење о ангажовању Србије према странама у Босни-Херцеговини, Јеремић је потврдио да ће оно да се настави наглашавајући да српски парламент Резолуцију о Сребреници сматра за преломну тачку. Тврдећи да је министарство спољних послова начинило нацрт резолуције, Јеремић је рекао да текст садржи језик којим се експлицитно подржава суверенитет и територијални интегритет Босне-Херцеговине „у њеној целовитости“ ("in its entirety"). Јеремић је рекао да је то назначајнији елемент у резолуцији, додајући да се консултовао са чланом босанског председништва Харисом Силајџићем, који је подржао гест. Јеремић је рекао да се премијеру Републике Српске Милораду Додик револуција „не свиђа“ и рекао да планира да путује у Турску 9-ог фебруара ради консултација о резолуцији и уставној реформи у Босни. Јеремић је оштро одбацио Додикове претње референдумом којим би се одредила будућност Републике Српске рекавши да „не губите нерве због референдума, он није о издвајању, већ иде ка реафирмацији ентитетског статуса Републике Српске.“

12. (SBU) У личној напомени, Јеремић је рекао амбасадору да је он напола Бошњак те да је имао рођаке убијене у Сребреници.

(Напомена: Јеремићева мајка је сестра ранијег босанског члана савезног председништва Хамдије Поздерца. Крај напомене.) Јеремић је такође прокоментарисао да је Србија поздравила новог кандидата Босне за амбасадора у Србији, Бориса Арнаута, рекавши да је Босна исувише дуго без амбасадора у Београду.

Коментар

13.(С) Јеремићев избор тако угледног места за први састанак са амбасадором говори колико и његови коментари. Он јасно тражи нови почетак и жели да у јавности буде виђен као пријатељ Сједињених држава. Иако остају значајни изазови, ми би требало да гледамо да извучемо корист из тог потенцијалног новог отварања и да наставимо да у свакој прилици истражујемо конструктивно мишљење о периоду након (одлуке, прим. прев.) Међународног суда правде -што може да буде прави тест његове посвећености плану председника Тадића да 2010-у учини годином решења. Крај коментара.